

BEHANDLA BÄNSKIVA I TRÄ

Med linolja och linoljevox från Källans Naturprodukter

En ny bänkskiva i trä som ska sitta i köket måste på ett eller annat sätt behandlas för att stå emot fukt, fläckar och kladd. Här går vi igenom hur du kan få vackra och hållbara bänkar med naturliga produkter.

Börja först med att bestämma dig för hur du vill att dina skivor ska se ut. Vill du ha dem i naturlig kulör eller kanske pigmentera dem för att få ett brunare, rödare eller lite mörkare utseende. Utgå från vad som bäst passar ihop med annan inredning och kulör på t ex skåpluckor. Vill du inte pigmentera kan du hoppa direkt till avsnittet om inoljning.

Du behöver:

- Bänkskiva i trä
- Slippapper grovlek 120
- Rå kallpressad linolja
- Eventuellt pigmentpulver eller konstnärsfärg på tub
- Pensel
- Luddfria trasor eller ett gammalt påslakan som du river i bitar
- Källans Linoljevox
- Våtslippapper, grovlek 400, 800, 1200 och slipkloss

PIGMENTERA

Pigmentera gör du det enklast vid inoljningen för att få ett jämnt resultat. Du hittar burkar med pigment i de flesta färgbutiker men det kan vara lite knepigt att blanda och verkligen lösa ut pigmentet i oljan och det tar lite tid. Ett tips då är att istället köpa linoljebaserade konstnärsfärger på tub där du har en färdig pasta att blanda ut med linoljan. I slutet av det här bladet finns en genomgång om hur du kan blanda pulverpigment med linolja.

Ta din färgpasta och kläm ut ett par centimeter i en burk, fyll på med linolja och blanda ut pastan ordentligt. Prova dig fram till det resultat du önskar genom att stryka oljan på en provbit. En liter linolja räcker till många meter, beroende på träslag, men se till att du har gott om pigmenterad olja, det kan vara knepigt att få till samma kulör om det tar slut.

LINOLJA

Slipa av hela skivan lite lätt med ett vanligt slippapper grovlek 120 för att rugga upp ytan så drar den bättre åt sig oljan. Pensla sedan på i flera omgångar tills du ser att träet inte drar in mer. Det kan ta nån dag eller två beroende på hur fort träet drar åt sig oljan. Glöm inte att behandla undersidan också men där räcker det med opigmenterad linolja. Torka av överflödig olja när skivan är mättad och låt torka en dag eller två.

VAXA

När oljan torkat plockar du fram vaxet, trasorna, våtslippapper och slipkloss. Det går åt en del slippapper då de klibbar igen så se till att köpa en bunt av varje grovlek. Biltema har väldigt prisvärda papper i lite större paket och varje ark kan man dela på fyra så passar det perfekt till en slipkloss.

Stryk på linoljevax i ett tunt lager med en av trasorna och stryk ut det ordentligt över hela ytan. Ta nu våtslippapper 400 och börja slipa in vaxet i fiberriktningen tills det är torrt. Det kommer fortfarande att vara lite klibbigt men det ska inte gå att smeta runt eller blänka. Man märker efterhand hur mycket som behöver gnuggas för att det ska sätta sig.

Låt skivan torka några timmar, helst över natten, innan du torkar av överflödet med en torr trasa och vaxar nästa lager med grovlek 800. De två första kan gå att göra morgon och kväll men sen behöver det få torka lite mer ordentligt innan det sista lagret med grovlek 1200. Putsa av en sista gång och njut av dina vackra bänkskivor.

Var försiktig med att få vatten eller kladd på bänkskivan under de första en till två veckorna så att vaxet får torka ordentligt och hårdna. Sen har du fina och hållbara bänkar som är lätta att underhålla.

UNDERHÅLL

Om du underhåller bänkarna genom att polara in ett lager vax nån gång om året kommer de att hålla sig fina och ge ett bra skydd. Ju mer du bygger upp lager med linoljevax ju bättre skydd får du och underhållet blir lättare.

Märker du att skivan är lite matt på vissa ställen där vaxet skavts bort kan du bara stryka på rent vax med en trasa och polera det torrt. Känns det mer slitet än så stryker du vax på hela bänken och kör en omgång med våtslippapper 1200. Du kan också blanda lite pigment i direkt i vaxet, värm det först några sekunder i micron innan du blandar, och lägg på vid underhåll om du tycker det är lite slitet eller vill ha mer lyster i kulören.

AVFALL

Kallpressad rå linolja självantänder inte, inte heller linoljevaxet. Se dock till att använda trasor kastas och inte ligger i ett soligt fönster där de kan oxidera, då börjar oljan likna kokt linolja, det är den som kan riskera att självantända.